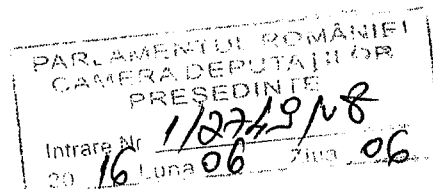

ROMÂNIA

TRIBUNALUL BUCUREȘTI - SECȚIA I PENALĂ

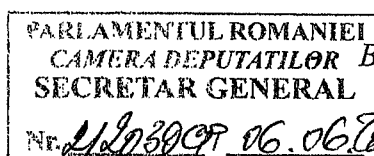
Dosar penal nr. 2261/1/2014 al Î.C.C.J.

Data emiterii adresei: 01.06.2016

Operator de date cu caracter personal nr.4460

Pentru Birou inspectie,
06.06.2016

CAMERA DEPUTAȚILOR -
BIROUL PERMANENT

București - Palatul Parlamentului,
- str. Izvor, nr. 2-4, Sector 5

Vă facem cunoscut că prin sentința penală nr. 214/26.03.2015 a Î.C.C.J. Secția Penală, definitivă prin decizia penală nr. 122/30.05.2016 a Î.C.C.J. - Completul de 5 Judecători, privind pe condamnatul **DRĂGHICI SONIA MARIA**,

), s-au dispus următoarele:

„În baza art.386 din Codul de procedură penală schimbă încadrarea juridică dată faptei prin rechizitoriu din infracțiunea de conflict de interese în formă continuată, prevăzută de art. 253/1 alin. 1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal anterior într-o infracțiune de conflict de interese, prev. de art. 253/1 alin. 1 Cod penal anterior.

Face aplicarea art. 5 alin. 1 din Codul penal și în consecință:

În baza art. 253/1 alin.1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 Codul penal anterior cu aplicarea art. 5 cod penal condamnă pe inculpata **DRĂGHICI SONIA MARIA**,

„, domiciliată în
căsătorită, fără copii minori, studii superioare, deputat în Parlamentul României, la o pedeapsă de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese, prev. de art. 253/1 alin.1 din Codul penal anterior.

Aplică inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 64 alin. 1 lit a teza II-a și lit. b Cod penal anterior, în condițiile și pe durata prevăzută de art. 71 Cod penal anterior.

În baza art. 81,82 Cod penal anterior cu aplicarea art. 5 cod penal suspendă condiționat executarea pedepsei principale pe un termen de încercare de 2 ani și 6 luni, stabilit conform dispozițiilor art. 82 cod penal anterior.

În baza art. 71 alin. 5 cod penal anterior, pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii se suspendă și executarea pedepsei accesorii.

În temeiul art. 359 din codul de procedură penală anterior atrage atenția inculpatei asupra dispozițiilor art. 8 din Codul penal anterior privind cazurile de revocare a suspendării condiționate a executării pedepsei”.

Anexăm copia sentinței penale și minuta deciziei penale.

JUDECĂTOR DELEGAT,

GREIER

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Decizia nr. 214

Dosar nr. 2261/1/2014

Sedința publică din 20 martie 2015

Completul compus din:

Silvia Cerbu	-	Președinte
Simona Daniela Encean	-	Judecător
Leontina Șerban	-	Judecător

Magistrat asistent - Diana Gabriela Vlădaia

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procuror Oana Dorde.

Pe rol soluționarea cauzei penale privind pe inculpata **DRĂGHICI SONIA MARIA**, trimisă în judecată pentru comiterea infracțiunii de *conflict de interese, prev. de art.253¹ alin.1 din vechiul Cod penal (art.301 alin.1 din noul Cod penal) cu aplicarea cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p. 1969 (actualul art. 35 din Codul penal) și art.5 alin.1 din noul Cod penal.*

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 martie 2015, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când instanța, pentru a da posibilitatea apărătorului ales să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea deciziei la data de 20 martie 2015, când în aceeași compunere, a pronunțat următoarele:

ÎNALTA CURTE

Deliberând asupra cauzei penale de față, în baza actelor și lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 1060/P/2011 din data de 03 iunie 2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpatei Drăghici Sonia Maria,

căsătorită, fără copii minori, studii superioare, deputat în Parlamentul României, fără antecedente penale, pentru comiterea infracțiunii de conflict de interese, prev. de art.253¹ alin.1 din vechiul Cod penal (art.301 alin.1 din noul Cod Penal) cu aplicarea cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p. 1969 (actualul art. 35 din Codul penal) și art.5 alin.1 din noul Cod Penal.

Prin actul de sesizare a instanței s-a reținut că, la data de 23.09.2011, Agenția Națională de Integritate a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la nerespectarea dispozițiilor legale ce reglementează conflictul de interese de către Drăghici Sonia Maria, deputat în Parlamentul României, prin facilitarea succesivă a angajării fiului său, Drăghici Doru Vladimir în cadrul biroului său parlamentar, situație descrisă în Raportul de evaluare înregistrat sub nr. 103063/G/II/19.09.2011.

Inițial s-a apreciat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de conflict de interese, astfel că *prin rezoluția din data de 25.07.2012, emisă în dosarul nr. 1060/P/2011, s-a dispus neînceperea urmăririi penale față de Drăghici Sonia Maria, în baza dispozițiilor art. 10 lit. d Cod de procedură penală anterior.*

Soluția a fost **infirmată**, în baza dispozițiilor art. 64 alin. 3 din Legea nr. 304/2004 și art. 220 Cod de procedură penală, iar dosarul a fost trimis la Secția de urmărire penală și criminalistică în vederea continuării cercetărilor, prin ordonanța nr. 937/C₂/2012 din 23.01.2013 a prim-adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Cu privire la situația de fapt, prin actul de sesizare au fost reținute următoarele:

La data de 02.03.2009, inculpata Drăghici Sonia Maria, aleasă deputat în Parlamentul României, în legislatura 2008 – 2012, în circumscripția electorală nr.5 Bihor, a încheiat un contract civil de prestări servicii în cadrul biroului său parlamentar cu fiul său, Drăghici Doru Vladimir, în calitate de prestator.

În concret, între inculpata Drăghici Sonia Maria, în calitate de beneficiar și Drăghici Doru Vladimir, în calitate de prestator, s-a încheiat contractul civil nr. 849/02.03.2009, având ca obiect prestarea de activități în cadrul biroului parlamentar al deputatului Drăghici Sonia Maria, valabil pentru perioada 02.03.2009 – 01.07.2009; potrivit pct. II din contract, pentru executarea activităților stabilite, părțile au convenit un tarif brut de 16 lei/oră, corespunzător funcției de consilier. Acest contract a fost semnat de inculpată și de Drăghici Doru Vladimir.

Prin adresa nr. 57c/1469/29.02.2012 emisă de Direcția de salarizare din cadrul Camerei Deputaților, a rezultat că, în perioada martie-septembrie 2009, în baza contractului civil nr. 849/02.03.2009, în calitate de consilier al deputatului Drăghici Sonia Maria, Drăghici Doru Vladimir a obținut **venituri nete în cuantum total de 14.451 lei**.

De asemenea, la propunerea și cu avizul inculpatei Drăghici Sonia Maria, fiul inculpatei, Drăghici Doru Vladimir a fost angajat în cadrul biroului său parlamentar, în baza contractului individual de muncă nr. 4903/2009, pe durată determinată, respectiv 21.09.2009 - sfârșitul mandatului de deputat.

Conform contractului, Drăghici Doru Vladimir a fost angajat în funcția de expert, cu un salariu de bază brut lunar de 2.350 lei, activitatea acestuia urmând a fi desfășurată în cadrul Circumscripției electorale nr. 5 Bihor, la biroul parlamentar al deputatului Drăghici Sonia Maria.

Procedând în acest mod, prin „*notă privind modificarea unor clauze din contractul individual de muncă*” din data de 21.02.2012, inculpata Drăghici Sonia Maria a propus modificarea clauzelor contractuale „*funcție*” și „*salariu de bază*”.

Astfel, urmare acestei note, la data de 22.02.2012, între Camera Deputaților, în calitate de angajator și Drăghici Doru Vladimir, în calitate de salariat în funcția de expert, a fost încheiat actul adițional la contractul individual de muncă nr.4903/21.09.2009, clauzele contractuale supuse modificării fiind *Cap. D. Funcția* (funcția ce urma a fi îndeplinită era cea de consilier) și *Cap. I Drepturi salariale* (salariul de bază brut lunar era de 2508 lei).

Cât privește contractul individual de muncă, acesta a fost avizat, între alții, de inculpata Drăghici Sonia Maria și acesta a încetat de drept la data de 19.12.2012, prin expirarea termenului pentru care a fost încheiat (Ordinul nr. 1526/18.12.2012 al Secretarului general al Camerei Deputaților).

S-a reținut că în baza contractului individual de muncă nr. 4903/21.09.2009, în calitate de expert al deputatului Drăghici Sonia Maria, în perioada septembrie 2009 - februarie 2012, Drăghici Doru Vladimir a obținut **venituri nete în cuantum total de 45.227 lei**, astfel cum rezultă din adresa nr. 57c/1469/29.02.2012 emisă de Direcția de salarizare din cadrul Camerei Deputaților.

Din actele dosarului (declarațiile inculpatei și copiile certificate ale actelor depuse în vederea angajării) a rezultat că Drăghici Doru Vladimir este fiul inculpatei Drăghici Sonia Maria

În drept, s-a reținut că fapta inculpatei Drăghici Sonia Maria, care, în perioada 02.03.2009 – 19.12.2012, în calitate de deputat în Parlamentul României, cu intenție, în mod repetat și în baza aceleiași rezoluții infracționale, a propus angajarea în cadrul biroului său parlamentar a fiului său Drăghici Doru Vladimir, a avizat contractul individual de muncă încheiat cu acesta și a încheiat un contract civil de prestări servicii cu fiul său, Drăghici Doru Vladimir, contracte în baza cărora s-a realizat în mod direct un folos material pentru acesta în cuantum total de **48.575 lei**, sume plătite din bugetul Camerei Deputaților, întrunește elementele constitutive ale ***infracțiunii de conflict de interese în formă continuată, prevăzută de art. 253¹ Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal (2 acte materiale)***.

S-a apreciat ca fiind incidente dispozițiile art. 41 alin. 2 Cod penal având în vedere că faptele mai sus descrise au fost comise în baza unei rezoluții infracționale unice, la un anumit interval de timp, a existat similaritate sub aspectul modului de acțiune și s-a tins la obținerea aceluiași rezultat concret.

În susținerea acuzației, au fost menționate următoarele mijloace de probă: raportul de evaluare al A.N.I., înregistrat sub nr. 103063/G/II/19.09.2011 și actele aferente; declarația inculpatei Drăghici Sonia Maria; declarațiile martorilor Frâncu Rodica și Stănescu Maria; adresa nr. 51/922/07.03.2012 a Camerei Deputaților; adresa nr. 57c/1469/29.02.2012 emisă de Direcția de salarizare din cadrul Camerei Deputaților, privind situația veniturilor lunare obținute în perioada de referință de către Drăghici Doru Vladimir în baza contractelor încheiate la propunerea și cu Drăghici Sonia Maria; copie certificată a contractului individual de muncă nr. 4903/2009 încheiat cu Drăghici Sonia Maria, fișa postului, cererea de încadrare în muncă pe durată determinată formulată de doamna deputat Drăghici Sonia Maria, actul adițional la contractul individual de muncă nr. 4903/2009; contractul civil nr. 849/02.03.2009 încheiat cu Drăghici Doru Vladimir și actul adițional la contractul civil nr. 849/02.03.2009, în copii certificate; fotocopii ale fișelor fiscale privind impozitul pe veniturile din salarii realizate de Drăghici Doru Vladimir pentru anii 2009, 2010, 2011, în copii certificate, precum și adeverința cu veniturile realizate în anul fiscal 2012.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 06.06.2014, sub nr. 2261/1/2014, după data intrării în vigoare, la 01.02.2014 a noului Cod de procedură penală.

După parcurgerea procedurii de cameră preliminară, prin ***încheierea nr. 706 din data de 28 iulie 2014***, judecătorul de cameră preliminară, în baza art. 346 alin.4 din Codul de procedură penală, a respins, ca nefondate, cererile și excepțiile formulate de inculpata Drăghici Sonia Maria. Totodată, a constatat legalitatea rechizitoriului cu nr.1060/P/2011 emis de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de urmărire penală și criminalistică, precum și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății în cauza privind pe inculpata Drăghici Sonia Maria.

Prin raportare la calitatea inculpatei, ***competența personală*** nu s-a modificat, astfel, potrivit dispozițiilor art.40 alin.1 din Codul de procedură penală, Înalta Curte judecă în primă instanță, printre altele, infracțiunile săvârșite de deputați.

Din actele dosarului rezultă că inculpata a avut calitatea de deputat în perioada 2008-2012, astfel cum rezultă din Hotărârea Camerei Deputaților nr.40/2008 cu privire la validarea mandatelor deputaților aleși la data de 30.11.2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.859/19.12.2008. De asemenea, în prezent, inculpata are aceeași calitate, de deputat cu mandat început în 2012 astfel cum rezultă Hotărârea Camerei Deputaților nr.45/2012 cu privire la validarea mandatelor deputaților aleși la data de 09.12.2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.869/20.12.2012.

Având în vedere că de la data sesizării organelor de urmărire penală și până la data examinării cauzei în procedura de cameră preliminară a avut loc o succesiune de legi procesual penale, analiza administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală de

către procuror s-a realizat în condițiile art.4 alin.1 din Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Codului de procedură penală.

Astfel, deși dispozițiile Codului de procedură penală sunt de imediată aplicare, norma tranzitorie menționată prevede că actele de procedură îndeplinite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data îndeplinirii lor, rămân valabile, cu excepțiile prevăzute de Legea nr.255/2013.

Totodată, potrivit prevederilor art. 4 alin. 2 din Legea nr. 255/2013, nulitatea oricărui act efectuat sau oricărei lucrări efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii noi poate fi invocată numai în condițiile din noua reglementare.

Încheierea anterior menționată a rămas definitivă, ca urmare a respingerii ca nefondată, a contestației formulată de inculpata Drăghici Sonia Maria, prin încheierea nr. 35/C din 27 august 2014.

După finalizarea etapei procesuale a camerei preliminare s-a stabilit termen la 10.10.2014 când s-a dispus amânarea cauzei ca urmare a admiterii cererii formulate de inculpată.

La termenul următor, acordat la 07.11.2014, inculpata a declarat că nu urmează procedura abreviată a recunoașterii învinuirii, prev. de art. 375 din Codul de procedură penală, întrucât este nevinovată.

În cursul cercetării judecătorești au fost audiați după cum urmează: inculpata Drăghici Sonia Maria, martorii menționați în rechizitoriu, Frâncu Rodica și Stănescu Maria, precum și martorii propuși de inculpată, Manciu Cristian Grigore, Cozma Nicolae, Gheorghe Barbu și Boroș Monica.

Așa cum s-a menționat anterior, inculpata Drăghici Sonia Maria a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea în formă continuată a infracțiunii de conflict de interese prev. de art. 253¹ Cod penal, reținându-se, în esență, că la data de 02.03.2009, în calitate de deputat în Parlamentul României a încheiat un contract civil de prestări servicii cu fiul său și, în continuare a propus și a avizat angajarea aceleiași persoane, pentru a-și desfășura activitatea în cadrul biroului său parlamentar, aceasta obținând venituri din suma forfetară alocată din bugetul Camerei Deputaților.

Inculpata nu a negat încheierea contractului civil de prestări servicii anterior menționat și nici faptul că a propus și a avizat angajarea fiului său în cadrul biroului parlamentar, contracte în baza cărora acesta a realizat în mod direct un folos material.

Cu toate acestea a solicitat achitarea în baza art.16 alin.1 lit. a din Codul de procedură penală, întrucât fapta nu există, precizând că legea sancționează emiterea actului generator de folos material în regim de putere publică, atunci când stă în puterea exclusivă a subiectului activ să decidă. Or, împrejurarea că a propus angajarea și a avizat contractul individual de muncă al fiului său, a reprezentat un act care ține de gospodăria internă a biroului parlamentar. De asemenea, a menționat efectivitatea prestării muncii de către fiul său în baza celor două contracte, utilitatea muncii acestuia și competența profesională, astfel că nu a participat la luarea unei decizii contrare interesului public.

Totodată, inculpata a solicitat achitarea în baza art.16 alin.1 lit. b din Codul de procedură penală apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege pentru reținerea infracțiunii de conflict de interese, sub aspectul tipicității, cu referire la calitatea de funcționar public a subiectului activ, a urmării imediate, a existenței vinovăției în forma cerută de lege, precum și în ceea ce privește condiția antijuridicității susținând că fapta era permisă de lege din moment ce nu prevede o interdicție expresă pentru deputați de a încheia contracte civile cu rudele ori a participa la luarea deciziilor privind angajarea acestora în cadrul biroului parlamentar al deputatului.

Analizând probatoriul administrat în cauză, instanța reține sub aspectul situației de fapt următoarele:

Fapta ce face obiectul acuzației a fost comisă în timpul mandatului de deputat al inculpatei, din perioada 2008-2012.

Din actele existente în dosarul de urmărire penală rezultă că, în concret, între inculpata Drăghici Sonia Maria, în calitate de beneficiar și fiul acesteia, Drăghici Doru Vladimir, în calitate de prestator, s-a încheiat contractul civil nr. 849/02.03.2009, având ca obiect prestarea de activități în cadrul biroului parlamentar al deputatului, valabil pentru perioada 02.03.2009 – 01.07.2009; potrivit pct. II din contract, pentru executarea activităților stabilite, părțile au convenit un tarif brut de 16 lei/oră, corespunzător funcției de consilier. Acest contract a fost semnat de inculpată și de Drăghici Doru Vladimir. În legătură cu același contract, a fost încheiat un act adițional de către aceleași părți, prin care a fost prelungită durata inițială a contractului de la 01.07.2009 la sfârșitul mandatului de parlamentar (fil.161-164 din dosarul de urmărire penală, vol. III).

Tot din actele dosarului rezultă că în timpul derulării contractului de prestări servicii încheiat cu fiul ei, inculpata, în nume propriu, ***a completat și a semnat o cerere tip de încadrare în muncă pe durată determinată*** solicitând Camerei Deputaților, în conformitate cu art.38 alin.6 din Legea nr.96/21.04.2006, privind Statutul deputaților și al senatorilor, angajarea în cadrul biroului său parlamentar a aceleiași persoane, începând cu data de 21.09.2009 și până la sfârșitul primului mandat de parlamentar (fila 151 din dosarul de urmărire penală, vol. III).

Ca urmare a acestei cereri, între Camera Deputaților, în calitate de angajator, reprezentată legal de secretarul general și fiul inculpatei, Drăghici Doru Vladimir, în calitate de salariat, s-a încheiat contractul individual de muncă nr. 4903 din 21.09.2012.

Contractul a fost avizat de către inculpată, în calitate de deputat, de Direcțiile de resurse umane și salarizare și de Serviciul juridic și semnat de secretarul general, în calitate de reprezentant legal al Camerei Deputaților (fil. 147- 149 din dosarul de urmărire penală vol. III).

Din adresa nr. 57c/1469/29.02.2012 emisă de Direcția de salarizare din cadrul Camerei Deputaților, rezultă că, în perioada martie 2009 – februarie 2012, în baza contractului individual de muncă, în calitate de expert în cadrul biroului parlamentar, Drăghici Doru Vladimir a obținut ***venituri nete în cuantum total de 58.268 lei*** (fil.52 din dosarul de urmărire penală, vol. I).

Aspectele anterior menționate rezultă din acte și nu au fost contestate de către inculpată. În concret, inculpata nu a contestat că a semnat contractul civil de prestări servicii, a propus angajarea și a avizat contractul de muncă pe baza cărora fiul său, Drăghici Doru Vladimir, a obținut veniturile menționate.

Contractul individual de muncă a încetat de drept la data de 19.12.2012, prin expirarea termenului pentru care a fost încheiat (Ordinul nr. 1526/18.12.2012 al Secretarului general al Camerei Deputaților).

În cursul cercetării judecătorești au fost audiați martorii Frâncu Rodica (consilier parlamentar în cadrul Direcției resurse umane din cadrul Camerei Deputaților), Stănescu Maria (șef Serviciu juridic în cadrul Camerei Deputaților) și Gheorghe Barbu (secretar general al Camerei Deputaților), iar declarațiile lor au relevanță din perspectiva apărării formulate inculpată, prin care a încercat să transfere propria răspundere asupra acestora, în sensul că au avut un rol asemănător cu al său în ceea ce privește angajarea fiului ei, Drăghici Doru Vladimir și au verificat îndeplinirea condițiilor necesare angajării acestuia, fără să semnaleze existența interdicției de angajare a rudelor. Martorele Frâncu Rodica și Stănescu Maria, audiate și în faza de urmărire penală nu au relevat aspecte suplimentare cu privire la contextul angajării fiului inculpatei, care să infirme declarațiile inițiale.

Astfel, cu prilejul audierii în cursul cercetării judecătorești, martora Frâncu Rodica, consilier parlamentar în cadrul Direcției resurse umane, a declarat, în esență, că potrivit

atribuțiilor de serviciu, examina dacă erau îndeplinite condițiile de angajare în conformitate cu dispozițiile din Codul muncii și nu avea obligația de a verifica existența unei relații de rudenie a parlamentarului cu persoana a cărei angajare o propunea. În ceea ce privește contractul civil, în cadrul Direcției resurse umane se verifica doar dacă persoana care urma să fie angajată îndeplinea condițiile de studii potrivit cerințelor postului pe care urma să îl ocupe (fil.81, 82 din dosarul instanței).

Martora Stănescu Maria, șef Serviciu juridic în cadrul Camerei Deputaților până în luna noiembrie 2009, a declarat că potrivit atribuțiilor sale de serviciu verifica legalitatea clauzelor contractuale și nu raporturile dintre deputat și persoana propusă în vederea încadrării cu contract (fil.80 din dosarul instanței).

Martorul Gheorghe Barbu, secretar general al Camerei Deputaților a declarat că potrivit atribuțiilor sale de serviciu nu era obligat să verifice existența relațiilor de rudenie dintre deputat și persoana a cărei angajare se solicita (fil.107,108 din dosarul instanței).

Declarațiile martorilor menționați lămuresc sfera atribuțiilor de serviciu ale acestora în legătură cu încheierea contractelor pentru angajarea unor persoane în cadrul birourilor parlamentare, inclusiv cu privire la încheierea contractelor din prezenta cauză, și prin conținutul lor nu înlătură și nici nu diminuează răspunderea pe care inculpata o avea cu privire la propriile acțiuni vizând încheierea acelor contracte, cu atât mai mult cu cât era singura persoană care cunoștea starea de conflict de interese în care se afla și avea obligația de a se abține de a declanșa procedurile de angajare a fiului său.

Astfel, potrivit legii, obligația de a releva existența unei situații de conflict de interese incumba inculpatei, în acest sens fiind dispozițiile art. 79 alin. 2 ale Legii 161/2003, care prevăd că, “în cazul existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință”, iar potrivit alin. 4 al aceluiași text, încălcarea dispozițiilor alin. 2 poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Ceilalți martori, audiați numai în cursul cercetării judecătorești, respectiv Manciu Cristian Grigore, Cozma Nicolae și Boroș Monica au relatat, în esență, împrejurarea că inculpata a făcut publică intenția de a angaja personal calificat în IT în cadrul biroului parlamentar, că fiul acesteia a lucrat în mod efectiv în cadrul biroului parlamentar, inclusiv ca voluntar înainte de a fi angajat. Relatările martorilor propuși de inculpată converg cu apărările pe care acestea le-a susținut, în mod constant, în cursul procesului, însă aspectele relevante, chiar reale, nu au relevanță din perspectiva exonerării de răspundere penală a acesteia.

Prin incriminarea conflictului de interese, legiuitorul a urmărit să ocrotească relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității funcționarului public, activitate care presupune o comportare corectă a celui care exercită o activitate în cadrul unei autorități publice. Aceasta înseamnă corectitudine în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public, dar și abținerea acestuia de la luarea unor decizii de natură să-i confere, direct sau indirect, ori prin terțe persoane, un anumit avantaj material, fiind exclusă favorizarea rudelor.

Astfel, chiar dacă a făcut publică intenția de a angaja o persoană specializată în IT, chiar dacă fiul său avea cea mai bună pregătire în acest domeniu, efectuase voluntariat pentru cabinetul de parlamentar, îndeplinea și alte sarcini (conducător auto), era o persoană de încredere și a depus o activitate care în final trebuia remunerată, inculpata în calitatea pe care o avea trebuia să se abțină de la orice acțiune prin care fiul său să obțină venituri din

sume de bani alocate de la bugetul statului pentru desfășurarea activității biroului parlamentar.

Ca atare, demersurile de a selecta personalul pentru biroul parlamentar, împrejurarea că fiul său avea pregătirea necesară ocupării postului sau că acesta a prestat efectiv activitățile pentru care a fost angajat sunt chestiuni exterioare faptei, fără relevanță penală. Aceste împrejurări pot fi, eventual, avute în vedere cu prilejul individualizării sancțiunii. Ceea ce se impune a fi evidențiat, prin raportare la situația de fapt, este implicarea inculpatei într-o procedură favorizantă, din moment ce urmare a demersurilor sale, fiului său a obținut sume de bani din cele alocate din bani publici desfășurării activității biroului parlamentar.

Potrivit normei de incriminare a faptei tipice, conflictul de interese reprezintă "fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afîn până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică."

Sub aspectul laturii obiective, infracțiunea de conflict de interese presupune acțiunea de **îndeplinire a unui act** ori de **participare la luarea unei decizii**, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos patrimonial. Cele două modalități alternative de comitere a faptei determină caracterizarea infracțiunii ca fiind o infracțiune cu conținut alternativ.

Prin **îndeplinirea unui act** se înțelege efectuarea oricărui act ce face parte din îndatoririle de serviciu ale subiectului activ, indiferent dacă este vorba de întocmirea unui înscris sau de realizarea unei acțiuni la care acesta este ținut în virtutea atribuțiilor sale.

Spre deosebire de îndeplinirea unui act, care este acțiunea exclusiv personală a funcționarului public, **participarea la luarea unei decizii** semnifică îndeplinirea unei atribuțiuni de serviciu în situația în care decizia nu aparține în totalitate funcționarului, ci aceasta trebuie luată, în colectiv, de mai multe persoane. În această calitate, împreună cu ceilalți membri, ia decizii păgubitoare pentru instituție, unitate etc. și aducătoare de beneficii pentru acesta, pentru soț, o rudă ori un afîn etc.

Situația de fapt descrisă relevă că elementul material al laturii obiective a infracțiunii de conflict de interese s-a materializat în cele două modalități alternative prevăzute de textul de incriminare, respectiv îndeplinirea unui act constând în încheierea contractului civil și participarea la luarea unei decizii prin formularea propunerii de angajare a fiului său, Drăghici Doru Vladimir, în cadrul biroului parlamentar și avizarea contractului de muncă pe perioadă determinată prin care acesta a fost angajat.

Potrivit dispozițiilor art.38 alin.6 din Legea nr.96/2006, angajarea personalului birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor se face prin încheierea unui contract de muncă pe durată determinată sau a unui contract civil. În cazul angajării pe baza unui contract de muncă pe durată determinată, încadrarea salariaților se face prin ordin al Secretarului General al Camerei Deputaților sau al Senatului, după caz, **la propunerea deputaților** sau a senatorilor în cauză, iar **în cazul contractului civil, acesta se încheie între deputații sau senatorii în cauză și persoana fizică**. Modul de utilizare și justificare a sumei forfetare se stabilește prin hotărâre a birourilor permanente reunite ale celor două Camere, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Totodată, potrivit art.6 alin.7 din Hotărârea nr.1/2006, în cadrul birourilor se pot angaja personal cu contract de muncă pe perioadă determinată, potrivit nomenclatorului funcțiilor prevăzut în anexa nr.5 sau colaboratori, pe bază de contract civil, conform modelului prevăzut în anexa 7, cărora li se stabilesc atribuții și răspunderi potrivit legii. În

cazul angajării pe baza unui contract de muncă pe perioadă determinată, conform modelului prevăzut în anexa 6 și statutului deputaților și senatorilor, încadrarea se face prin ordin al Secretarului General al Camerei Deputaților/Senatului după caz, **la propunerea deputaților și senatorilor în cauză**. Cererea de încadrare în muncă pe durată determinată vizată de Secretarul General al Camerei Deputaților/Senatului se va depune la Direcția pentru resurse umane și salarizare, respectiv la Direcția resurse umane, anterior încetării raporturilor de muncă, conform modelului prevăzut în anexa nr.8. Contractele de muncă și cele civile, pentru birourile parlamentare ale deputaților, vor fi vizate de Biroul contencios și se depun la Direcția pentru resurse umane și salarizare din cadrul Camerei Deputaților. Contractul de muncă al personalului biroului deputatului/senatorului încetează la cererea deputatului/senatorului, în cazul în care titularului mandatului îi încetează calitatea de deputat/senator, potrivit legii.

Contractul individual de muncă pentru personalul angajat la un birou parlamentar, aprobat prin anexa nr.6 la Hotărârea nr.1/2006 a Birourilor permanente reunite ale celor două camere ale Parlamentului, este un contract tip, **avizarea acestuia fiind făcută și de către deputat**.

Anexa nr.8 la Hotărârea nr.1/2006 a Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului cuprinde modelul tip al cererii parlamentarului de încadrare în muncă a personalului la biroul său parlamentar, cu indicarea persoanei, funcției, salariului și perioadei de încadrare.

De altfel, acest specific al regimului juridic aferent personalului încadrat la Birourile parlamentare se regăsește și în Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor Camerei Deputaților aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.31/2006, republicată în Monitorul Oficial nr.450/30.06.2009.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.26 alin.8 din Anexa nr.1 la Hotărârea Camerei Deputaților nr.31/2006, **numirea în funcții a personalului la birourile parlamentare din circumscripțiile electorale se face la propunerea deputatului respectiv**.

Textele de lege anterior menționate descriu procedura de numire în funcții a personalului în cadrul birourilor parlamentare, iar aceasta a fost respectată de către inculpată, însă pentru incidența normei de incriminare nu este necesar ca cele două modalități normative ce caracterizează elementul material să se fi realizat **prin încălcarea** atribuțiilor de serviciu.

De altfel, textele de lege anterior menționate prevăd **atribuțiile deputatului cu privire la încheierea contractelor pe baza cărora o persoană poate fi angajată în cadrul biroului parlamentar**, astfel că în lipsa exercitării acestor atribuții nu ar fi fost posibilă plata din sumele de bani alocate de la bugetul statului.

Prin urmare, atribuțiile de serviciu ale parlamentarului nu se limitează la cele de legiferare, ci cuprind orice atribuții ce-i sunt stabilite de lege, în considerarea funcției pe care o deține.

Cu privire la urmarea imediată produsă se reține că prin încheierea contractului civil de prestări servicii cu fiul său și, totodată participarea la luarea deciziei de angajare a aceleiași persoane, inculpata a urmărit obținerea unui folos patrimonial pentru acesta, din bugetul Camerei Deputaților, împrejurare ce a conferit conduitei sale atributele unui comportament interzis de norma de incriminare a faptei de conflict de interese.

Ca atare, **proveniența folosului patrimonial** dar și **relația de rudenie a funcționarului public cu beneficiarii acestui folos** sunt elementele care caracterizează conduita interzisă de norma de incriminare.

În cauză, folosul patrimonial a fost obținut pe seama unui terț, reprezentat de stat, prin Camera Deputaților, beneficiar a fost fiul inculpatei, persoană care fiind rudă este menționată de norma de incriminare.

Cu privire la proveniența folosului patrimonial, prin Hotărârea nr.1/2006 a Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului publicată în Monitorul Oficial nr.498/2006 au fost aprobate Normele privind modul de utilizare și justificare a sumei forfetare aferente cheltuielilor efectuate de deputați și senatori în circumscripțiile electorale, care evidențiază faptul că această sumă forfetară se acordă lunar, iar aprobarea efectuării cheltuielilor se dă de către deputat, respectiv senator, inclusiv confirmarea realității și legalității efectuării acestor cheltuieli.

Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în vigoare la data încheierii contractelor de muncă în cauză, prevedea în art.38 intitulat birourile parlamentare ale deputaților și senatorilor că: „în scopul exercitării mandatului în circumscripțiile electorale, **deputații și senatorii primesc lunar o sumă forfetară din bugetul Camerei Deputaților și, respectiv, al Senatului**, echivalentă cu o indemnizație și jumătate brută a deputatului, respectiv a senatorului. În limita sumei prevăzute la alineatul 1, deputații și senatorii pot organiza, separat sau prin asociere, birouri parlamentare, ca regulă, în circumscripțiile electorale în care au fost aleși. Deputații care reprezintă organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pot organiza birouri parlamentare și în alte circumscripții electorale decât cele în care au fost aleși.

Ca atare, prin încheierea contractului civil și a contractului de muncă, fiul inculpatei a primit lunar o sumă de bani din fondurile alocate de Camera Deputaților pentru cheltuielile biroului parlamentar, iar nu din indemnizația pe care aceasta a primit-o în calitate de deputat.

Textul de incriminare nu cere ca folosul să fie injust, tocmai de aceea veniturile obținute din salariu, reprezentând retribuirea muncii efectiv prestate, îndeplinesc condiția atașată elementului material a obținerii unui folos patrimonial pentru o rudă.

De asemenea, norma incriminatoare impune natura folosului, care trebuie să fie exclusiv de natură patrimonială (material) și beneficiarul folosului, care trebuie să fie una dintre persoanele arătate în textul de lege.

Aceasta înseamnă că, prin comiterea faptei nu este necesar să se producă o vătămare a intereselor persoanei juridice ori autorității respective, ci este suficient ca actul material să fi produs un folos celui în favoarea căruia se acționează, respectiv persoanele arătate în textul de incriminare.

Pentru considerentele expuse, contrar celor susținute de inculpată, instanța constată îndeplinite elementele laturii obiective ale infracțiunii de conflict de interese reținută în sarcina acesteia.

Sub aspectul laturii subiective, se constată că inculpata a acționat cu intenție directă, fiind evident că prin încheierea unui contract de prestări servicii cu fiul său și participarea la luarea deciziei de angajare a acestuia, i-a facilitat obținerea de foloase materiale din bugetul Camerei Deputaților.

Martorii Frâncu Rodica (consilier parlamentar în cadrul Direcției resurse umane din cadrul Camerei Deputaților), Stănescu Maria (șef Serviciu juridic în cadrul Camerei Deputaților) și Gheorghe Barbu (secretar general al Camerei Deputaților) au declarat că încheierea contractului civil ori formularea propunerii de angajare la biroul parlamentar ținea exclusiv de voința deputatului în cauză, ei neavând competența de a verifica sau de a stabili eventuale grade de rudenie ori situații de incompatibilitate sau de conflict între deputat și persoana propusă pentru angajare.

Așa cum s-a reținut anterior, acești martori au delimitat sfera atribuțiilor lor de serviciu în legătură cu încheierea contractelor din prezenta cauză și prin conținutul lor nu înlătură vinovăția inculpatei care avea obligația de a se abține de a declanșa procedurile de angajare a fiului său.

Astfel, potrivit legii, obligația de a releva existența unei situații de conflict de interese incumba inculpatei, context în care susținerile sale vizând lipsa vinovăției în forma cerută de lege sunt neîntemeiate.

Totodată, inculpata a contestat îndeplinirea condiției privind calitatea subiectului activ al infracțiunii de conflict de interese, susținând că nu a avut **calitatea de funcționar public**, prin raportare la considerentele unor decizii ale Curții Constituționale, în sensul că mandatul de parlamentar este o demnitate publică așa încât deputații și senatorii nu pot fi funcționari publici.

Este adevărat că subiectul activ al infracțiunii de conflict de interese este calificat, respectiv funcționarul public, care are competența de a îndeplini acte sau/și de a participa la luarea deciziilor.

În accepțiunea dispozițiilor art. 147 alin. 1 Cod penal anterior, în vigoare la data comiterii faptei, prin *funcționar public se înțelege „orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost învestită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art. 145”*; art. 145 Cod penal anterior definește termenul public ca fiind *„tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum și bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public”*.

În Titlul III al Constituției României, intitulat „Autoritățile publice” sunt cuprinse reglementări privind Parlamentul, Președinția, Guvernul, organele administrației publice și autoritatea judecătorească.

Prin urmare, din dispozițiile legale menționate rezultă că în vederea stabilirii calității de funcționar public, nu are relevanță titlul însărcinării, sau modalitatea de investire (alegere, numire, repartizare, concurs), fiind suficient ca subiectul calificat să exercite, în fapt, o însărcinare în serviciul unei autorități publice, instituții publice, instituții sau alte persoane juridice de interes public.

Totodată, Înalta Curte notează că semnificația noțiunii de funcționar public din dreptul penal nu este echivalentă cu cea de funcționar din dreptul administrativ.

Așa cum s-a arătat și în literatura juridică, potrivit legii penale, noțiunile de „funcționar public” și de „funcționar” au un înțeles mai larg decât acela din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal. În doctrină s-a mai arătat că, în legea penală, funcționarul este definit exclusiv după criteriul funcției pe care o deține sau, cu alte cuvinte, dacă își exercită activitatea în serviciul unei unități determinate prin legea penală, supus unui anumit statut și regim juridic.

Așa fiind, legea penală face trimitere la noțiunea de „autorități publice”, care, potrivit dispozițiilor titlului III din Constituția României, are în sfera sa de cuprindere, pe lângă organele administrației publice (centrale de specialitate și locale), și Parlamentul, Președintele României, Guvernul, precum și autoritatea judecătorească (instanțele judecătorești, Ministerul Public și Consiliul Superior al Magistraturii).

De altfel, prin Decizia nr.279/2006 a Curții Constituționale, invocată de inculpată, decizie prin care, între altele, s-a constatat că dispozițiile art. 38 - 41 din Legea nr. 96/2006 sunt constituționale, s-a arătat că „suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, iar Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român. Această poziționare a Parlamentului în sistemul autorităților publice implică recunoașterea în favoarea deputaților și senatorilor a unui statut special, cuprinzând și măsuri de protecție a demnității publice pe care o exercită, de natură să le asigure

independența și prestigiul necesar în îndeplinirea atribuțiilor, la adăpost de constrângeri materiale și tentații de corupție”.

În același sens, respectiv în legătură cu statutul special al parlamentarilor, tot Curtea Constituțională, sesizată în baza art.146 lit. a din Constituție, analizând constituționalitatea proiectului legii de modificare a Legii nr. 96/2006, a arătat că „(...) statutul constituțional și legal al membrilor Parlamentului, ca reprezentanți ai poporului, este diferit de statutul funcționarilor publici și, în general, de al celorlalți cetățeni, ceea ce determină, în consecință, particularități cu privire la exercitarea anumitor drepturi” însă „acest statut nu poate fi reținut ca justificând o diferență de tratament juridic în raport cu celelalte categorii de persoane cărora li se aplică Legea nr. 176/2010 (privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice). Aceasta, întrucât, din perspectiva obiectului și scopului acestei reglementări - care vizează asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale - toate persoanele menționate la art. 1 alin. 1 din lege se află în aceeași situație juridică, circumscrisă încă din titlul reglementării, prin sintagma „funcții și demnități publice”, în considerarea căreia le revin obligații specifice”.

De altfel, raportat și la cadrul legal internațional, în Convenția penală cu privire la corupție adoptată de Consiliul Europei la 27.01.1999 la Strasbourg și ratificată de România prin Legea nr. 27/2002 se utilizează noțiunea de „agent public” cu privire la care se stipulează, în cuprinsul art. 1, că aceasta este interpretată prin referire la definiția noțiunilor de funcționar, funcționar public, ministru, primar sau judecător în dreptul național al statului în care persoana în cauză exercită această funcție, precum și la modul în care aceasta este aplicată în dreptul său penal. În art. 4 se folosește noțiunea de „membru al unei adunări publice naționale”, categorie care îi are în vedere pe parlamentarii aleși sau numiți la nivelul adunărilor regionale sau naționale, care exercită puteri legislative sau administrative.

Astfel, în condițiile în care mandatul parlamentar este definit ca o funcție de demnitate publică (art. 16 alin. 3 Constituție), persoana care ocupă această funcție exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere cu care este investită la nivelul cel mai înalt în statul român.

Având în vedere sfera atribuțiilor ce intră în competența funcțiilor alese, este justificată vocația acestora la calitatea de subiect activ pentru infracțiunile de serviciu și de corupție.

În contextul celor mai sus expuse, rezultă, fără dubiu, că parlamentarii au calitatea de funcționari publici în sensul normei penale, fiind, prin urmare, subiecți activi ai infracțiunii de conflict de interese, prevăzută de art. 253¹ Cod penal anterior.

Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. 1 lit. a din noul Cod penal, au statutul de funcționar public, în sensul legii penale, persoanele care exercită atribuții și responsabilități în scopul realizării prerogativelor puterii legislative și anume: parlamentarii, senatori și deputați, inclusiv organele lor de conducere (președinții și vicepreședinții, chestorii și secretarii Camerei Deputaților și ai Senatului României).

De asemenea, în considerentele deciziei nr. 2 din 15.01.2014, Curtea Constituțională a reținut că „în condițiile în care mandatul prezidențial și cel *parlamentar* sunt definite ca *funcții de demnitate publică*, persoanele care ocupă aceste funcții *exercită atribuții și responsabilități stabilite în temeiul Constituției și a legii, în scopul realizării prerogativelor de putere cu care sunt investite*, fiind justificată vocația acestora la calitatea de subiect activ pentru infracțiunile de serviciu și pentru infracțiunile de corupție”.

În apărare, inculpata a invocat hotărârea privind interpretarea art. 38 alin. 6 din Legea nr. 96/2006 publicată în Monitorul Oficial, Partea a II-a, nr. 179 (XVIII) – nr. 29/C din data de 19 octombrie 2011, emisă de Comisia permanentă a Camerei Deputaților și Senatului privind Statutul deputaților și senatorilor, organizarea și funcționarea ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului, comisie însărcinată prin Legea nr. 96/2006 cu interpretarea

unitară și aplicarea corectă a prevederilor Legii privind Statutul deputaților și senatorilor, a principiilor și regulilor de conduită parlamentară, precum și oricăror probleme legate de aplicarea ei, prin care s-a stabilit, în mod cert și neechivoc, că situația de conflict de interese nu poate fi reținută în privința angajării personalului birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor prin încheierea unui contract de muncă pe perioadă determinată sau a unui contract civil, indiferent de calitatea persoanei angajate.

Hotărârea anterior menționată, pronunțată la data de 18.10.2011, nu este de natură să împiedice ori să limiteze incidența dispozițiilor art. 253¹ Cod penal anterior în condițiile în care Comisia care a emis-o nu este organ de legiferare, interpretare ori de aplicare a legii în materie penală, nu se poate substitui legiuitorului și nici puterii judecătorești și nu poate formula aprecieri cu valoare de principiu ori de îndrumare în ceea ce privește existența unei infracțiuni, a conținutului constitutiv al acesteia și/sau a sferei de aplicare a unor norme de incriminare.

De asemenea, inculpada a susținut că interdicția de angajare a rudelor în cadrul Biroului parlamentar nu a existat în Legea nr. 96/2006, prin urmare nu a prevăzut că norma de incriminare a conflictului de interese este aplicabilă în situația în care ar încălca o astfel de interdicție.

În primul rând se constată că norma juridică conținută în art. 253¹ Cod penal anterior a avut același conținut din anul 2006, când incriminarea faptei de conflict de interese s-a realizat prin art. I pct. 61 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal precum și pentru modificarea și completarea altor legi publicate în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 601 din 12 iulie 2006, fiind în acord cu Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr. 365/2004.

Conținutul normei de incriminare menționate indică cu precizie conduita interzisă de lege, iar interpretarea textului nu ridică probleme deosebite.

Lipsa unei interdicții exprese referitoare la angajarea rudelor în Legea privind Statutul deputaților și senatorilor nu prezintă relevanță în cauză, întrucât dispozițiile cuprinse în această lege și cele din Codul penal au regimuri juridice diferite, condiții diferite și atrag răspunderi de natură diferită. În plus, singura normă relevantă în aprecierea caracterului penal al faptei comise de inculpată este cea penală, fiind lipsită de interes o dispoziție (sau lipsa unei dispoziții exprese) dintr-un alt act normativ care ține de alt domeniu al dreptului.

Prin urmare, invocarea de către inculpată a existenței unei cauze justificative prin faptul că Legea nr. 96/2006 nu interzicea în mod expres dreptul parlamentarului de a-și angaja rudele în cadrul biroului parlamentar, ceea ce însemna, per a contrario, că era permisă o astfel de conduită, este neîntemeiată.

Totodată, interpretarea textului de incriminare determină concluzia că fapta inculpatei a intrat în sfera ilicitului penal din momentul în care activitățile sale, în calitate de funcționar public, s-au circumscris interesului particular, concretizat în cursul anului 2009, într-o conduită de a nu acționa cu transparență și de a nu se abține de la luarea unei decizii, cu scopul realizării unui folos material pentru fiul său, astfel că nu poate fi primită apărarea referitoare la faptul că ar fi fost surprinsă de o dispoziție legală nouă.

În ceea ce privește previzibilitatea normei penale cuprinsă în art. 253¹ Cod penal anterior, se impun următoarele precizări de ordin teoretic:

Calitatea legii de a fi previzibilă este îndeplinită atunci când cetățenii dispun de informații suficiente și preălabile asupra normei juridice aplicabile într-o situație dată, astfel încât persoana în cauză să poată înțelege care este sensul acesteia și faptul că i se aplică.

Totodată, caracterul unei norme de a fi lege presupune ca o persoană să poată prevedea într-o măsură rezonabilă consecința unui act de conduită.

De asemenea, cerința de previzibilitate a normei penale se analizează într-un mod flexibil, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei și prin intermediul unor diferite criterii. Scopul conceptului de previzibilitate depinde într-un grad considerabil de felul incriminării, domeniul pentru care a fost reglementată și calitatea celor cărora le este adresată.

Curtea europeană are o jurisprudență constantă în a considera că profesioniștii din anumite domenii au o obligație de prevedere a normei penale mai extinsă decât o persoană obișnuită (cauza Soros c. Franța, hotărârea din 6 octombrie 2011, cauza Valico c. Italia, hotărârea din 21 martie 2006, cauza Eurofinacom c. Franța, hotărârea din 7 septembrie 2004).

Astfel, încălcarea unei norme penale se analizează diferit în funcție de calitatea inculpatului, iar gradul de previzibilitate crește în cazul profesioniștilor care au alte obligații de prevedere în domeniul în care activează.

În speță, calitatea inculpatei de deputat în Parlamentul României, autoritate legiuitoare, face ca înțelegerea sensului legii să fie o activitate cotidiană pentru aceasta. În concluzie, Înalta Curte constată că situația de fapt expusă în rechizitoriu și menționată anterior rezultă din probele administrate, întregul probatoriu relevând, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența faptei săvârșite de inculpată și vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii de conflict de interese.

În drept, corespunzător momentului comiterii faptei, anterior datei de 01.02.2014 când a intrat în vigoare noul Cod penal, Înalta Curte va reține următoarele:

Fapta inculpatei Drăghici Sonia Maria care, în calitate de deputat, a încheiat cu fiul ei, Drăghici Doru Vladimir, contractul civil nr. 849/02.03.2009, având ca obiect prestarea de activități în cadrul biroului său parlamentar, iar în timpul derulării acestui contract a propus încadrarea în muncă pe durată determinată a aceleiași persoane în cadrul biroului parlamentar și, în final, a avizat contractul individual de muncă nr. 4903 din 21.09.2012, cu consecința obținerii de către persoana menționată a unui folos patrimonial în cuantum total de **58.268 lei**, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conflict de interese prevăzută de art.253¹ din Codul penal anterior.

Așa cum s-a reținut anterior, cu prilejul analizării laturii obiective, infracțiunea de conflict de interese presupune acțiunea de **îndeplinire a unui act** ori de **participare la luarea unei decizii**, iar cele două modalități alternative de comitere a faptei determină caracterizarea infracțiunii ca fiind o infracțiune cu conținut alternativ.

Activitatea infracțională din prezenta cauză este formată din mai multe acte, respectiv încheierea contractului civil care corespunde modalității alternative a îndeplinirii unui act și formularea propunerii de angajare și avizarea contractului de muncă pe durată determinată care corespund modalității normative de participare la luarea unei decizii.

Deși prin rechizitoriu s-a apreciat și procurorul de ședință a susținut prin concluziile scrise că actele materiale repetate caracterizează o unitate legală de infracțiune, instanța constată că, în realitate, deși între actele specifice unor conținuturi alternative diferite s-au interpus anumite intervale de timp, unitatea naturală derivă din faptul că întreaga conduită infracțională a vizat atribuțiile deputatului cu privire la încheierea contractelor pe baza cărora fiul său să poată fi angajat în cadrul biroului parlamentar și din existența unui singur folos material de care a beneficiat acesta din urmă, ceea ce conduce la concluzia existenței unei unități naturale colective de infracțiune. Așadar, având în vedere poziția subiectivă unică a inculpatei, dar și echivalența juridică a modalităților alternative, ansamblul actelor succesive comise constituie o unitate naturală de infracțiune.

Prin urmare, cu privire la forma continuată a infracțiunii de conflict de interese, astfel cum a fost reținută prin actul de sesizare, instanța apreciază că se impune înlăturarea art. 41

alin. 2 Cod penal anterior, astfel cum a solicitat apărătorul ales al inculpatei cu prilejul dezbaterilor.

Încadrarea juridică dată faptei de conflict de interese corespunde incriminării din legea penală în vigoare la data comiterii infracțiunilor, însă după acest moment, înainte de a fi sesizată instanța, a intrat în vigoare noul Cod penal, care a adus schimbări, printre altele și în ceea ce privește infracțiunea de conflict de interese respectiv, modificări ale limitelor speciale ale pedepsei închisorii pentru această infracțiune.

Modificările ivite ca urmare a succesiunii în timp a celor două legi penale, Codul penal anterior și Codul penal în vigoare, impun **soluționarea acestui conflict al legilor în timp în scopul determinării legii penale aplicabile în această situație tranzitorie.**

Demersul apare ca fiind necesar întrucât principiul legalității incriminării și pedepsei ar impune ca infracțiunile reținute în sarcina inculpatului și limitele de pedeapsă pentru acestea să fie cele prevăzute de lege la data comiterii faptelor.

Cu toate acestea, potrivit art.15 alin.2 din Constituția României, legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

În concluzie, dacă regula este neretroactivitatea legii penale, excepția o constituie retroactivitatea legii penale mai favorabile, în sensul textului constituțional.

Ca atare, excepția înscrisă în art.15 alin.2 din Constituție impune ca într-o situație tranzitorie cum este cea din prezenta cauză, să se facă aplicarea dispoziției constituționale.

Expresie a principiului constituțional este dispoziția din art.5 alin.1 din Codul penal potrivit căreia, în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

Cu privire la mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile, Curtea Constituțională, sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5 din Codul penal din 17 iulie 2009 (Legea nr.286/2009), a pronunțat decizia nr.265/06.05.2014, publicată în Monitorul Oficial nr.372 din 20.05.2014, prin care a statuat aplicarea globală a legii penale mai favorabile.

Determinarea legii penale mai favorabile și alegerea acesteia dintre legile succesive implică, în prealabil, evaluarea, prin comparare, a dispozițiilor penale din legi succesive care își găsesc aplicarea în speță, utilizând așadar criteriul aprecierii *in concreto*.

Pentru a deveni aplicabile dispozițiile mai favorabile din legile succesive, în afara condiției de existență a unei situații tranzitorii, care a fost anterior constatată, mai este necesar ca fapta ce face obiectul acuzației să fie infracțiune atât potrivit legii sub imperiul căreia a fost comisă cât și conform legii în vigoare la data judecării cauzei, iar dintre legile penale succesive una să fie mai favorabilă.

Așadar, se impune verificarea în legile succesive a existenței continuității incriminării (dacă legea nouă nu suprimă o incriminare sau nu restrânge sfera de incidență a unui anumit text, astfel încât fapta concretă să nu mai întrunească condițiile impuse de acesta), a condițiilor de tragere la răspundere penală și a regimului sancționator.

Conflictul de interese, prev. de art. 253¹ Cod penal anterior avea următorul conținut: „fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor de serviciu, îndeplinește un act ori participă la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material pentru sine, soțul său, o rudă sau un afîn până la gradul II inclusiv (...) se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică pe durata maximă”.

Potrivit art. 301 Cod penal, „fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afîn până la gradul II inclusiv (...) se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică”.

Examinând cauza din perspectiva îndeplinirii condițiilor de incriminare, se constată că infracțiunea de conflict de interese, în modalitățile concrete în care a fost comisă de inculpată, continuă să fie incriminată în noul Cod penal, având, așadar, corespondent în noua reglementare.

În ceea ce privește condițiile de tragere la răspundere penală nu au intervenit modificări.

Sub aspectul sancțiunii, art. 253¹ din Codul penal anterior prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică pe durata maximă, în timp ce art.301 din Codul penal prevede că limitele speciale ale pedepsei sunt cuprinse între unu și 5 ani închisoare și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

Comparând cele două texte din legi succesive care incriminează aceeași faptă, se constată că sunt asemănătoare sub aspectul conținutului, singura deosebire vizând cuantumul pedepsei întrucât minimul special al pedepsei prevăzute de legea nouă a fost majorat de la 6 luni la un an închisoare iar maximul special menținut, ceea ce ar conduce la concluzia că legea veche este mai favorabilă inculpatei.

Cu toate acestea, compararea limitelor speciale de pedeapsă din legile succesive nu este suficientă pentru alegerea legii mai favorabile întrucât nu cuantumul abstract al pedepselor prevăzute de legile succesive este hotărâtor, ci pedeapsa concretă ce ar putea fi aplicată ca urmare a individualizării.

Așadar, individualizarea pedepsei precede operațiunii de determinare a legii penale mai favorabile.

Ca atare, **la individualizarea pedepsei**, instanța va avea în vedere criteriile generale de individualizare, respectiv limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptelor săvârșite, persoana inculpatei, împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală.

Potrivit art.72 din Codul penal anterior, printre criteriile de individualizare a pedepsei sunt prevăzute și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, dar a căror existență constatată mențin cuantumul pedepsei în limitele speciale prevăzute de lege.

În concret, sub aspectul gravității faptei comise, instanța va ține seama natura infracțiunii comise (infracțiune de serviciu), perioada în care s-a derulat activitatea infracțională (2009-2012), calitatea în care inculpata a comis fapta (deputat în Parlamentul României), scopul urmărit (subordonarea interesul național interesului personal al deputatului, prin facilitarea obținerii de foloase materiale fiului său din bugetul statului), urmarea produsă (afectarea încrederii cetățenilor în instituțiile statului).

De asemenea, instanța are în vedere și contextul în care a fost efectuată urmărirea penală în prezenta cauză și anume că inițial, prin rezoluția din 25.07.2012, s-a dispus ***neînceperea urmăririi penale*** față de inculpată, ***apreciindu-se că fapta de conflict de interese ce face obiectul prezentei cauze nu este o faptă tipică și nu se poate încadra în art.253¹ din Codul penal anterior***. Soluția procurorului, vizată de procurorul șef, chiar lipsită de autoritate de lucru judecat, a fost de natură, ca pentru perioada 25.07.2012 - 19.12.2012 când a încetat contractului de muncă, să creeze aparența pentru inculpată că fapta concretă nu este incriminată de lege, ceea ce a condus la prelungirea activității infracționale cu încă 5 luni.

Totodată, se impune a fi evidențiată și împrejurarea, rezultată din actele dosarului dar și din declarațiile martorilor Manciu Cristian Grigore și Cozma Nicolae, că inculpata a făcut publică intenția de a face angajări pe anumite posturi în cadrul biroului parlamentar și că a realizat o selecție a personalului deși legea nu prevedea o astfel de procedură, ceea ce impune analiza scopului urmărit (subordonarea interesul național interesului personal al deputatului) și din această perspectivă.

Nu în ultimul rând, trebuie menționată împrejurarea înlăturării cauzei de agravare rezultate din reținerea, prin rechizitoriu, a comiterii faptei în formă continuată și a constatării existenței unei unități naturale de infracțiune.

Ca atare, aspectele relevate, exterioare conținutului infracțiunii scot în evidență un grad mai redus de pericol social al faptei.

Cu privire la pericolozitatea inculpatei, instanța va ține seama de conduita bună a acesteia înainte de săvârșirea infracțiunii, dar și de atitudinea ei după comiterea faptei, împrejurări cărora le va da semnificația unor circumstanțe atenuante judiciare, prev. de art.74 alin.1 lit. a și c din Codul penal anterior, apreciind că prin conținutul lor, împrejurările menționate depășesc limita care ar impune reținerea lor în contextul aplicării criteriilor prevăzute de art.72 din Codul penal anterior (a împrejurărilor care atenuează răspunderea penală).

Cu privire la reținerea de circumstanțe atenuante judiciare, instanța are în vedere că o conduită bună nu se rezumă doar la absența antecedentelor penale ci presupune o atitudine conștiincioasă față de muncă și o comportare corectă în toate relațiile sociale. Or, din actele dosarului rezultă că inculpata a absolvit Facultatea de medicină, este medic și profesor universitar la Facultatea de Medicină și Farmacie din cadrul Universității Oradea, având o carieră profesională ireproșabilă.

În ceea ce privește atitudinea inculpatei după comiterea faptei instanța are în vedere atitudinea procesuală constant corespunzătoare a acesteia rezultată din comportarea sinceră în cursul procesului penal și prezentarea în fața organelor judiciare.

Aceste împrejurări care caracterizează persoana inculpatei raportate la gravitatea redusă a faptei comise dobândesc natura unor circumstanțe atenuante cu efect asupra limitelor de pedeapsă care prin aplicarea art.76 alin.1 lit. e din Codul penal anterior, se modifică fiind situate între 15 zile și 6 luni închisoare sau amendă care nu poate fi mai mică de 250 lei, dar nu poate depăși 50.000 lei, potrivit art.53 pct.1 lit.c din Codul penal anterior.

Reținerea de circumstanțe atenuante are ca efect nu doar modificarea cantitativă a pedepsei prin reducerea limitelor pedepsei închisorii, dar și calitativă prin modificarea naturii pedepsei principale, în sensul că se poate aplica și o pedeapsă cu amendă.

În continuarea procesului de individualizare a sancțiunii, alegerea pedepsei trebuie să se subsumeze realizării scopului pedepsei, respectiv prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, or, din această perspectivă instanța apreciază că aplicarea amenzii penale în quantum de 2000 lei corespunde acestui scop.

Prin urmare, în conformitate cu dispozițiile art.76 alin.1 lit. e din Codul penal anterior, instanța va aplica inculpatei o pedeapsă de 2000 lei amendă penală dând astfel efect circumstanței atenuante prev. de art.74 alin.1 lit. a și c din Codul penal anterior.

Potrivit legii noi, asemenea circumstanțe atenuante nu au corespondent în art.75 alin.2 din Codul penal ci sunt menționate între criteriile de individualizare prevăzute de art.74 din Codul penal.

Din această perspectivă, în mod evident legea veche ar fi mai favorabilă inculpatei, întrucât permite reținerea ca circumstanțe atenuante a unor împrejurări ce țin de atitudinea sa procesuală și a conduitei anterioare comiterii faptei care pot conduce la modificarea limitelor de pedeapsă.

Ca atare, prin aplicarea legii noi, pedeapsa ce ar putea fi aplicată inculpatei ar reprezenta minimul special prevăzut de art.301 din Codul penal, respectiv, un an închisoare, în mod evident, creând o situație mai grea acesteia.

În concluzie, pedeapsa calculată potrivit dispozițiilor din legea nouă este mai severă decât cea care ar putea fi aplicată inculpatei pe baza legii vechi.

Toate aceste aspecte relevă, așadar, în considerarea celor expuse anterior, că legea penală veche este legea mai favorabilă inculpatei, urmând a fi aplicată.

Pentru considerentele expuse, în baza art.386 din Codul de procedură penală va schimba încadrarea juridică dată faptei prin rechizitoriul din infracțiunea de conflict de interese în formă continuată, prevăzută de art. 253¹ alin. 1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal anterior într-o infracțiune de conflict de interese, prev. de art. 253¹ alin. 1 Cod penal anterior.

În baza art. 253¹ alin.1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 74 alin.1 lit. a și c și art.76 alin.1 lit. e din Codul penal anterior va condamna pe inculpata **Drăghici Sonia Maria**, la o pedeapsă de 2000 lei amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese, prev. de art. 253¹ alin.1 din Codul penal anterior.

Va atrage atenția inculpatei asupra dispozițiilor art. 63¹ Cod penal anterior privind înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii în caz de sustragere, cu rea-credință, de la plata amenzii.

În baza art.274 alin.1 din Codul penal, va obliga inculpata la plata sumei de 1500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

În baza art.386 din Codul de procedură penală schimbă încadrarea juridică dată faptei prin rechizitoriul din infracțiunea de conflict de interese în formă continuată, prevăzută de art. 253¹ alin. 1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal anterior într-o infracțiune de conflict de interese, prev. de art. 253¹ alin. 1 Cod penal anterior.

Face aplicarea art. 5 alin. 1 din Codul penal și în consecință:

În baza art. 253¹ alin.1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 74 alin.1 lit. a și c și art.76 alin.1 lit.e din Codul penal anterior condamnă pe inculpata **Drăghici Sonia Maria**,

căsătorită, fără copii minori, studii superioare, deputat în Parlamentul României, la o pedeapsă de 2000 lei amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese, prev. de art. 253¹ alin.1 din Codul penal anterior.

Atrage atenția inculpatei asupra dispozițiilor art. 63¹ Cod penal anterior privind înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii în caz de sustragere, cu rea-credință, de la plata amenzii.

Obligă inculpata la plata sumei de 1500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Cu apel în 10 zile de la comunicarea minutei.

Pronunțată în ședință publică azi, 20 martie 2015.

PREȘEDINTE,
S. Cerbu

JUDECĂTOR,
S.D. Encean

JUDECĂTOR,
L. Șerban

MAGISTRAT ASISTENT,
D.G.Vlădaia

Red./Tehn./SC 2 ex.

Def. dp 122/3005206 a 109 - CS Jud.

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Minuta deciziei penale nr. 122

Dosar nr. 1129/1/2016

Ședința publică din 30 mai 2016

ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

I. Admite apelul declarat de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție împotriva sentinței penale nr.214 din 20 martie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2261/1/2014, privind pe intimata inculpată Drăghici Sonia Maria.

Desființează, în parte, sentința penală apelată și rejudecând:

În temeiul dispozițiilor art. 253¹ Cod penal anterior, cu aplicarea art. 41 alin.2 din Codul penal anterior și cu aplicarea art.5 Cod penal, prin înlăturarea dispozițiilor 74 alin.1 lit. a și c și art.76 alin.1 lit.e din Codul penal anterior, condamnă pe inculpata **Drăghici Sonia Maria** la pedeapsa de **6 luni** închisoare.

Aplică inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 alin.1 lit. a) teza a II – a și lit. b) Cod penal anterior, în condițiile și pe durata prevăzută de art.71 Cod penal anterior.

În baza art.81, 82 Cod penal anterior cu aplicarea art.5 Cod penal, suspendă condiționat executarea pedepsei principale pe un termen de încercare de **2 ani și 6 luni**, stabilit conform dispozițiilor art. 82 Cod penal anterior.

În baza art.71 alin.5 Cod penal anterior, pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii se suspendă și executarea pedepsei accesorii.

În temeiul art. 359 din Codul de procedură penală anterior atrage atenția inculpatei asupra dispozițiilor art. 83 din Codul penal anterior privind cazurile de revocare a suspendării condiționate a executării pedepsei.

Înlătură dispozițiile art.63¹ Cod penal anterior privind înlocuirea pedepsei amenzii în caz de sustragere de la executare cu rea credință.

Mentine celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate care nu contravin prezentei decizii.

II. Respinge, ca nefondat, apelul declarat de inculpata Drăghici Sonia Maria împotriva sentinței penale nr.214 din 20 martie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2261/1/2014.

Obligă apelanta inculpată la plata sumei de 200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Definitivă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 30 mai 2016.

PREȘEDINTELE
ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Judecător **Livia Doina Stanciu**

JUDECĂTORI:

Ilie Iulian Dragomir**Simona Cristina Neniță****Valentin Horia Șelaru****Aurel Gheorghe Ilie**

PENTRU
CONFIRMARE
[Signature]